

מסורת הש"ס

6) ועיין חוסי' חולין כב. ד"ה שטילן; 7) ואכריתו יב. ע"ש בריכות ה'; ע"ש; 8) נקטין קו"ה; 9) מידר' כמנחתו דלוי' נאמר כמנחתו כ"י מקדש חובתו לנדרתו והלא כ"י; 10) כ"י חלות בדמפרס לקמן ונגלגין סלת וה"ה למנחת ומרחשת דנגלגין סלת חלות וחס"ד; י"ק; 11) י"ה נמי, 12) ג"ץ מרחבי; 13) ונשיל' כג"י; 14) וסנמחה עיבד'ן; 15) שיך ע"ה; 16) ועל כג; 17) ק"ה כ"ה וחקן שכן בכל קרבן נשמיין קולג'ן; י"ק; 18) רש"י (ט, י"ז כ, ט) כ"ה מתיקת משום דכתיב חרי משיטו גבי יציקה עליה ויהא לאטריך ליה ע"ה; 19) כ"ה כגס כ"י; 20) ונ"ע חוסי' נחמס טו: ד"ה כל חול' וחוסי' חולין כג: ד"ה ומהא', 21) ועיך כ' א'.

הנהגות הב"ח

6) רש"י ד"ה מאי מלתאד ובי' משמע ג"כ משוחין; 7) ד"ה לא לישתמיטו; 8) חול' כמזה מרחבי; 9) ד"ה מנחה הבאה מתחת חלות ומתחת ריקקין כגון סכסכי ה' חלות ובי' כ"ל וספיקא נחת; 10) ד"ה מלתאד נאכל כ"ה נשמיט; למעט ריקקין ליעיק;

מוקד בש"י

בכמין כי יוויג. שמתחיל למחוט כאלעטו כמין עיטוי ומשכן אלעטו עט' ההשפ ויחלן עד שמיטע לעורף ככף ע"י סה X (הרחיק יב:) אום יוויט ושפי סה דמקט ככף עד רשט' ואח"כ כין כרטי עיטוי ומשכן אלעטו דרך הפתחת (ברכות ה:) מותר השמן נאכל לכהנים. כדון רקקין הבא'ס כמין עמון נלקח מלפ' נשכן מותר של רקקין נאכל לכהנים (הרחיק טו:).

רבינו גרשום

ובכמנ' נחתב כתיב יציקה ובלייל: ואי אפשר לבוללין אלא חלה. דחצי לוג שמי' היה בחרדה ולא יותר דאמרי' בפרק שתי מדות חצוי חצי לוג לריקקין וחלות וחציו לריכובה. ואי אמרת דבוללין בשמן חלות היאך יכול לבילוי ל' חלות כפי מצה בחצי לוג אלא בשמן סלת נבוללין: כיצד עושה. למנחת מחבת ומנחת מרחשת נותן שמן חסר וכרי נותנה לסלות: שפיר קאמרי ליה רבנן ברי' מאי היא. כלומר אי שפיר אמר ליה רביעית שמן הוא דאמר חציו של חצי לוג דהונו רביעי' (דאמר') ונחוציהון חציו לחלות וריקקין ואי כשהן חלות נבוללין היאך מתחלקת לכמה חלות אלא כשהן סלת נבוללין: מאי הלמנא. דהולות לבוללות ואי אלו אימא גלי בחי' והוא הדין להני: אמר רבא איכ' דשינון לבוללין לא לישתמש קרא כו'. ושאר השמן שנשתייר על משיחת הריקקין מחזורי עם השמן של חלות: ריקקין ובאין בפני עצמן דאי בעי ריקקין מבאי. ואי בעי חלות מבאי: למעטי שתי הלחם ולחם הפנים דאין נעשות אלא נאפות בחטרי: מאי תלמודא. כלומר מה ארית להוציא את אלו אימא להוציא מנחת כהנים:

מה כל'. כמנחת מרחשת מתן שמן ככלי דכתיב (ויקרא ט) סלת בשמן מעשה ובמנחת ד' מנחת כתיב יציקה ובלייל: (סע) **סלת בלולה.** האי קרא במנחת כתיב וה"ה לשאר מנחות: ואי אפשר לבוללין. 1) כדמפרש לקמן: **כיד עושה.** למנחת מחבת ומרחשת נותן שמן ככלי ונותן הסלת בשמן: **כיד** הוא עושה. מיירי מכל מנחות דעלמא נותן מתן מאי טעמא אי אפשר ללחמי מודה שיהו נבוללין חלות: **אמר ר' שמואל.** להכי אי אפשר דחצי לוג שמן היה כבודה ולא יותר דשמיטתין לקמן כפ' שתי מדות (דף פה. ע"ש) וחציו של חצי הלוג לריקקין וחציו לרכובה ואי אמרת דבוללין כשהן חלות היאך יכול לבולל חלות בחצי חצי לוג אלא דחצי כשהן סלת בוללין: ח' ע"ה **שפיר קאמרי ליה רבנן.** שפיר קאמרי ליה רבנן לכ"י דמודה אי אפשר לבוללל חלות ונגלגין סולת וה"ה למנחת ומרחשת דנגלגין סולת אמר ר' שמואל אמר כך רבי שאני הכס כבודה דלא אפשר דרביעית שמן היה כדלמקין חצי לוג למודה דהיינו רביעית לוג לחלות ואי אפשר לבוללין 2) חלות אכל מנחת מחבת ומרחשת שאין כהן חלות כ"כ דלפשר לבוללין חלות נבוללין חלות. מ"ר זי"ל. להאי ליטנא ל"ג מאי היא 1) (אמר רבי): **מאי תלמודא.** דהללו בוללין ולא אלו אימא דבוללות אטריהו והכי 2) משמע 1) 6) משוחין ושינוין משוחין: **לא לישתמיט קרא כו'.** אלא 1) 2) מה דכתיב בלולה בחלות ומשיחה בריקקא שמע מינה דהכי הוא דוחק: **מנחה הבאה מתחת חלות ומתחת ריקקין.** 1) נשאר חלות ועשרה ריקקין לרכנן מביא לוג וכו'. ע"ה הבאה מתחת חלות ומתחת ריקקא כגון שסכאי ה' חלות וה' ריקקין ור' משוחין היא דלמר 1) מתחת חלות ומתחת ריקקין מביא: **מושה אה הריקק על פני כולו.** פליגא אמתניין דלמחר כמין כי: **ושאר השמן.** שנשתייר על מנחת הריקא מחזורי לחלות: **ריקקין הבא'ס בפני עצמן.** דלי בעי ריקקין מביא ואי בעי חלות מביא חצי היו נבוללין בשמן והיה כה רבוי שמן שנשתייר על המשיחה 1) ואינו נאכל ויכיד הוא עושה מושחין וכו': **מושחין וחזור ומושחין.** כדיון דליכא חלות ליכא למימר ושאר השמן מחזורי לחלות וכיון דספיקא ליה דלון שאר השמן נאכל להכניס משום היה חזור ומושחין עד וכו': **למעוטי שמי' הלחם ולחם הפנים.** שאין נשחין ככלי אלא נאפות בתנור שאין טעוים פתיחה אכל מנחת מאפה לא ממעט מפתיחה דלקמן מרבי ליה לפתיחה עם שאר מנחות אע"כ דנאפות בתנור: **לרבות כל המנחות לפניהם.** ואפילו מנחת מאפה: **תלמוד לומר אוסה.** למעוטי הני תרתי: **ולא אוזיא אה הריקקין.** שיהו ריקקין טעוין יציקה דלא ממעט קרא אלא חד מהני תרתי מינין עשה: **תלמוד לומר היא.** מיעוט אה למעט 2) ליעיק: **מאי תלמודא.** כלומר מה ראת להוציא את מנחת מאפה שכמותה עם שאר מנחות אימא להוציא את מנחת כהנים שהרי אין מנחה בפירשת שאר מנחות: 1) **עני מיעוטין.** עליה והאי 2):

רש"י בת"י

ובוללה. ונותן עליה שמן ליעיקה: **מאי היא.** מילתא דרבנן דלמרי אי אפשר לבוללין אלא סולת: **רביעיים שמן היא.** דלמרי' כפ' שמי מדות 6) מביא חצי לוג שמן ומחציה חציו לחלות וריקקין וחציו לרכובה ובלחמי מודה היו שלשה מינים של מזה חלות וריקקין ורכובה כדלמרי' לקמן 10) דחצי הלוג הלי"ט וחלות וריקקין נעשה עשוריים פחות שלש היו ולאחר אפיתין יבשות הן ובולגועת שמן יומר מנחת האור ורביעית שמן לא ספקי לכו: **מאי תלמודא.** דלמא גלי קרא גבי ריקקין משיחה וה"ה לחלות וגבי חלות בלייל וה"ה לריקקין: **מנחה הבאה תחיה חלות ותליא ריקקין.** כמנחת מאפה קאי ואלינא דר"ש דלמר כפ' כל המנחות באות מזה 1) ראה להביא מתחת חלות ומתחת ריקקין ביא: **מחזורי לחלות.** לבלייל דמשיחת ריקקין קודם לבלייל החלות: **נאכל לכהנים.** כפני עצמו ואינו מחזורי לחלות: **ריקקין הבאין בפני עצמן.** כגון כביא למנחת מאפה כולה ריקקין:

כב' הנעושים ככלי למעוטי מאי. מפתיחה למעוטי מנחת מאפה ליכא למימר כדמפרשי' לקמן דגבי יציקה כתיב חרי מעוטי עליה והיא 1)ויקרא כן וגבי פתיחה לא כתיבי ש"מ מיעיקה ממעט ליה למנחת מאפה ולא מפתיחה: **פסוק אוסה פסוק מנחה.** ואע"כ דמנחה לא סמוך לפתימים דקרא הכי כתיב פסוק אותה פתים ויעקת עליה שמן מנחה היא אפי' הכי דריש ליה הכי משום דמנחה כטליה קרא קאי: **ומאי תלמודא.** דלהוציא מנחת מאפה לחלי' דלמא להוציא מנחת כהנים:

אלו מנחות נקמצות

מה להלן יציקה ובלי"ה אף כאן יציקה ובלי"ה. תימה למה לי למילף מג"ש דקרבנך קרבנך תיפוק לי דמרבין כסמון מדכתיב מנחה לרבות כל המנחות ליעיקה ולא ממעטינן אלא מנחת מאפה ומאינו למימר דעיקר ג"ש לנתן שמן ככלי אחיא ויציקה

מה כאן מתן שמן ככלי אף להלן מתן שמן ככלי 6) ומה להלן יציקה ובליילא אף כאן יציקה ובלייל: חלות בוללין דרברי רבי וחכמים אומרים סולת: ת"ר 1)סלת בלולה 2)מלמד שנבוללת סולת רבי אומר חלות בוללין שנאמר 3)חלות בלולות אמרו לו והלא לחמי תודה נאמר בהן חלות ואי אפשר לבוללין 4) כשהן חלות אלא סולת כיצד עושה 5)נותן שמן ככלי קודם לעשייתן ונותנה ונותן שמן עליה ובוללה ולשה ואופה ופותתה ונותן עליה שמן וקומץ רבי אומר חלות בוללין שנאמר חלות בלולות בשמן כיצד עושה נותן שמן ככלי קודם לעשייתה ונותנה ולשה ואופה ופותתה ונותן עליה שמן וקומץ 6) דקאמרי ליה רבנן לרבי מאי היא אמר רבי שמואל בר רב יצחק רביעית שמן היא היאך מתחלקת לכמה חלות: החלות טעונות בליילא וריקקין משיחה: תנו רבנן חלות בלולות ולא ריקקין בלולין שיכול והלא 7) דין הוא ומה חלות שאינן טעונות משיחה טעונות בליילא ריקקין שטעונין משיחה אינו דין שטעונין בליילא תלמוד לומר חלות בלולות ולא ריקקין בלולין ריקקין משוחין ולא חלות משוחות שיכול והלא דין הוא ומה ריקקין שאינן טעונין בליילא טעונין משיחה חלות שטעונות בליילא אינו דין שטעונות משיחה תלמוד לומר ריקקין משוחים ולא חלות משוחות מאי תלמודא אמר רבא לא לישתמיט 1) ולכתוב חלות משוחות וריקקין בלולין: כיצד מושחין כמין כי והשאר נאכל וכו': 2)מאי כמין כי אמר רב כהנא כמין כי יוויג: תנו רבנן מנחה הבאה מחצה חלות ומחצה ריקקין מביא לוג שמן וחוצהו חציו לחלות וחציו לריקקין 3) וחלות בוללין וריקקין מושחין ומושח את הריקק על פני כולו ושאר השמן מחזורי לחלות 4)רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון אומר מושחין כמין כי ושאר השמן נאכל לכהנים: תניא אידך 5)ריקקין הבאים בפני עצמן מביא לוג שמן ומושחין וחזור ומושחין עד שיכלה כל שמן שבולגו רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש מושחין כמין כי ושאר השמן נאכל לכהנים: **מתני'** 1)כל המנחות הנעשות בכלי טעונות פתיחה 2): **גמ'** למעוטי מאי אמר רב פפא למעוטי שתי הלחם ולחם הפנים תנו רבנן 3)פתוח אותה פתים מנחה לרבות כל המנחות לפתיחה יכול שאני מרבה אף שתי הלחם ולחם הפנים יכול שאני מרבה אף שתי הלחם לרבות כל המנחות ליציקה יכול שאני מרבה אף מנחת מאפה 4)תלמוד לומר עליה שמן אוציא את החלות ולא אוציא את הריקקין תלמוד לומר היא מאי תלמודא אימא להוציא מנחת כהנים אמר

פרק שביעי מנחות עה.

מה להלן יציקה ובלי"ה אף כאן יציקה ובלי"ה. תימה למה לי למילף מג"ש דקרבנך קרבנך תיפוק לי דמרבין כסמון מדכתיב מנחה לרבות כל המנחות ליעיקה ולא ממעטינן אלא מנחת מאפה ומאינו למימר דעיקר ג"ש לנתן שמן ככלי אחיא ויציקה ובליילא דהכא הוא הדין דכלאו ג"ש הוה ידעינן מדכתיב מנחה ועוד נראה דכלילה נמי איצטריך ג"ש דמדכתיב מנחה לא מרבינן אלא יציקה לחודה דעל יציקה כתיב ומרבינן מיניה פתיחה לכל מנחות דפתיחה ויציקה כתיבי דההוא קרא ומינה נריך לרקדק דכמנחת סולת וצמנחת העומר דלא כתיב כהן 5) (בלייל) מתן שמן ככלי קודם לעשייתן 6) (חולין) מתן שמן מחבת ומרחשת דכתיב קרבנך אלא שאר מנחות מנגלן ואס נפרס מדכתיב מנחה כמנחת מרבינן לא מנחות לשלשה מתנות שמן א"כ 7) היינו דממעטינן מאפה מיעיקה מדכתיב עליה והיא ממעט נמי ממתן שמן ככלי קודם לעשייתן דהך מציבות גבי הדדי כתיבי ויעקת עליה שמן מנחה היא ונראה לפרס דגבי שלשה מתנות שמן כל המנחות למדות זו מזו בלא שום ג"ש מסבירא דעלמא דכיון דטעונות מתנות שמן נלמד סמוס מן המפורס טעין וגלוי מילתא דעלמא והא דלריך כהא קרבנך לג"ש היינו משום דכיון דכמנחת כתיב יציקה אחרונה ובמרחשת כתיב מתן שמן ככלי כמחלה ה"א שז דינה כזך חו דינה כך אכל אחר שנלמדתינו ג"ש יתמן האמור של זה בזה ה"ה בכל המנחות חוץ ממאפה דמיעטע רחמנא 8) מיעיקה ומשום דכתיבי מיעוטי גבי יציקה הוא דלצטריך ליה מנחה לרבות כל המנחות ליעיקה: **שפיר קאמרי ליה רבנן ומאי היא.** מימה מעיקרא פשיטא ליה דשפיר קאמרי רבנן ואח"כ כעי מאי היא ועוד שאין מתקן כלום אקושיא ר' ונראה לפרש דלאו מו"ק שפיר קאמרי ליה רבנן לרבי מאי היא. ה"פ שפיר קאמרי ליה רבנן בדאיאתה בתוספתא דחזור לרבייהם דבעינן בלייל מיהו מאי היא דקאמרי אי אפשר לבוללין: 1) לא לישתמיט קרא: 2) והחלות בוללין 3) פתיחה. משמע אפי' מנחת סולת ודלא כפי רש"י בפירוט החומש דאמר מנחת הנקמצת סולת אינה טעונה פתיחה: 4) וכי רש"י ואח"כ מו"ק שפיר קאמרי ליה רבנן לר' לחמי מודה אי אפשר לבוללין חלות ובוללין סולת וה"ה למחבת ומרחשת רש"י ומה"י מאי: 5) מחיבות ע"א שפיר כו' עד אמר ר' שמואל נמחק: 6) לבוללין החלות: 7) ויבכות אמר רבי נמחק: 8) והכי נמי ויבכת משמע נמחק:

והלם הפנים דליצור הן:

אחיוה

מנחת מאפה ליכא למימר כדמפרשי' לקמן דגבי יציקה כתיב חרי מעוטי עליה והיא 1)ויקרא כן וגבי פתיחה לא כתיבי ש"מ מיעיקה ממעט ליה למנחת מאפה ולא מפתיחה: **פסוק אוסה פסוק מנחה.** ואע"כ דמנחה לא סמוך לפתימים דקרא הכי כתיב פסוק אותה פתים ויעקת עליה שמן מנחה היא אפי' הכי דריש ליה הכי משום דמנחה כטליה קרא קאי: **ומאי תלמודא.** דלהוציא מנחת מאפה לחלי' דלמא להוציא מנחת כהנים:

עין משפט ונר מצוה

בס א ב מיי פ"ג מהל' מעשרין הלכס ח:
ג ב מיי' שם הלכס ח ט:
לא ד מיי' שם הלכס ו:
לב ה מיי' שם הלכס ח:

תורה אור השלם

- ואם מנחה על הפותחת קרבנך סלת בליילא בשמן ליעיקה וי"ל דמשום בליילא איצטריך גו"ש ולא משום יציקה אבל צחק קשה היכא דלא כתיב קרבנך מנגלן וי"ל יציקה אבל צחק קשה היכא רכיון דליכא מנחת הצריכה שכן ולא כתיב בה מיאת חזא מתנה דשמן או מתן שכן או יציקה או בליילא כולהו דהכי הוא ליפתי' להו כולהו כמה מצעיו ומיהו איצטריך גו"ש דליכא למימר וידיקן כמה מצעיו משום אי צ"ל גו"ש הו"א כל חוד [במה] דכתיב בה דוקא אבל מאחר דגלי לן גו"ש דלאו דוקא מתנה מצעיו למילף כולהו כמה מצעיו: 2) אי כשהן חלות נמחק: 3) אי אפשר שפיר קאמרי ליה רבנן לרבי מאי היא. ה"פ שפיר קאמרי ליה רבנן בדאיאתה בתוספתא דחזור לרבייהם דבעינן בלייל מיהו מאי היא דקאמרי אי אפשר לבוללין: 4) לא לישתמיט קרא: 5) והחלות בוללין 6) פתיחה. משמע אפי' מנחת סולת ודלא כפי רש"י בפירוט החומש דאמר מנחת הנקמצת סולת אינה טעונה פתיחה: 7) וכי רש"י ואח"כ מו"ק שפיר קאמרי ליה רבנן לר' לחמי מודה אי אפשר לבוללין חלות ובוללין סולת וה"ה למחבת ומרחשת רש"י ומה"י מאי: 8) מחיבות ע"א שפיר כו' עד אמר ר' שמואל נמחק: 9) לבוללין החלות: 10) ויבכות אמר רבי נמחק: 11) והכי נמי ויבכת משמע נמחק:

שיטה מקובצת

6) ומה להלן רבי וא"ת למה לי גו"ש יציקה בחראי כתיב ויציקה עליה שמן ודרשינן לקמן לרבות כל המנחות ליעיקה וי"ל דמשום בליילא איצטריך גו"ש ולא משום יציקה אבל צחק קשה היכא דלא כתיב קרבנך מנגלן וי"ל יציקה אבל צחק קשה היכא רכיון דליכא מנחת הצריכה שכן ולא כתיב בה מיאת חזא מתנה דשמן או מתן שכן או יציקה או בליילא כולהו דהכי הוא ליפתי' להו כולהו כמה מצעיו ומיהו איצטריך גו"ש דליכא למימר וידיקן כמה מצעיו משום אי צ"ל גו"ש הו"א כל חוד [במה] דכתיב בה דוקא אבל מאחר דגלי לן גו"ש דלאו דוקא מתנה מצעיו למילף כולהו כמה מצעיו: 2) אי כשהן חלות נמחק: 3) אי אפשר שפיר קאמרי ליה רבנן לרבי מאי היא. ה"פ שפיר קאמרי ליה רבנן בדאיאתה בתוספתא דחזור לרבייהם דבעינן בלייל מיהו מאי היא דקאמרי אי אפשר לבוללין: 4) לא לישתמיט קרא: 5) והחלות בוללין 6) פתיחה. משמע אפי' מנחת סולת ודלא כפי רש"י בפירוט החומש דאמר מנחת הנקמצת סולת אינה טעונה פתיחה: 7) וכי רש"י ואח"כ מו"ק שפיר קאמרי ליה רבנן לר' לחמי מודה אי אפשר לבוללין חלות ובוללין סולת וה"ה למחבת ומרחשת רש"י ומה"י מאי: 8) מחיבות ע"א שפיר כו' עד אמר ר' שמואל נמחק: 9) לבוללין החלות: 10) ויבכות אמר רבי נמחק: 11) והכי נמי ויבכת משמע נמחק: